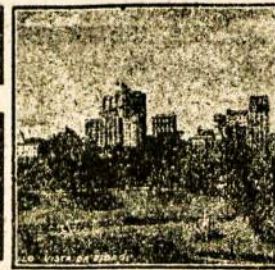

L I E T U V I S

Redakcijos ir Administracijos

adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
São Paulo.

JORNAL LITHUANO

Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“

Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.

Užsienin: metams — 15\$000 pusei metu 8\$000. Atsk. numeris 300 reis.

Redakcija atidaryta kasdien nuo 10 iki 3 val. p. p. Sekmadieniais nuo 2 iki 4 val. p. p.

Redaguoja

St. Vancevicius

7-ti METAI.

SÃO PAULO, 1935 m. Lapkričio - Novembro mėn. 30 d.

NR. 48 (360)

Susirūpinkime jaunimo ateitimi.

Brazilijos lietuvių kolonija turi labai daug priaugančio jaunimo. Dalis priaugančio jaunimo — vaikai, lanko lietuvių arba brazilų pradžios mokyklas. Aukštesnįjį mokslą einančius jaunuomenės lietuvių tarpe mes beveik neturime. Taip pat beveik neturime lietuvių jaunimo, einančio kokį nors specialinį mokslą, besimokančio amatų ir specialinėse mokyklose. Iš priaugančių mūsų jaunosios kartos mes, išmintai, turime tik juodadarbius darbininkus.

Baigę pradžios mokyklą lietuvių vaikai dažnai verčiami eiti dirbti į fabriką, valyti batus, pardavinėti laikraščius ir t. t. Suprantama, kad iš čia negali būti jaunuolui jokios vilties užaugus lengviau užsidirbti duonos kąsnį. Gyvenimo praktika parodė, kad kaip čia Brazilijoj, taip ir kitose šalyse, daugiau duoda vilties ekonominiam įsistiprinimui tik šokla ar tokia specialybė. Gerų specialistų ypatingai trūksta Brazilijoj. Geri specialistai ir amatininkai, ypač pastaruoju laiku, turi gana daug darbo ir neblogai uždirba. Turint tai galvoje, reiktų daugiau susirūpinti priaugančios mūsų kartos ateitimi. Reikia ne tik vaikų tėvams, bet ir lietuviškai visuomenei susirūpinti mūsų jaunuomenės ateitimi, jos ne tik moralin, bet ir materialiu gerbuviu.

São Paulo mieste yra keletas gana rimtų specialinių ir visokių amatų mokyklų, kur gana prieinamomis sąlygomis galėtų ir lietuvių priaugančioji jaunuomenė mokintis. Reiktų tik geriau iširti sąlygas ir plačiau apie tai informuoti mūsų visuomenę. Neseniai atvykus čia lietuviui inžinierui p. Cimbleriui, kilo rimta mintis įsteigti lietuvių amatų kursą ar mokyklą. Šis klausimas buvo ir seniau aktualus, bet neturėdami Brazilijoj beveik nei vieno rimtesnio lietuvių specialisto, nieko konkrečiau padaryti negalėjome. Po truputį ir ši spraga pradeda užsipildyti. Galimas dalykas, kad ir mes šioje srityje daug ko galėtumėm padaryti, jei pradėtumėm rimtai šiuo reikalu rūpintis.

Jei mes patys Brazilijoj negalėjome užimti geresnių pozicijų ir tik daugumoje dirbome paprastą, juoda darbą, tai pasirūpinkime, kad mūsų vaikai galėtų geresnias vietas užimti, kad jų ateitis būtų šviesesnė ir geresnė. Apie tai jau senai laikas rimtai pagalvoti.

Zydų persekiojimas Vokietijoj.

Vokietijoj vėl pradėta persekioti žydai. Išleistas įsakymas, kuriuo žydams griežtai draudžiama užimti bet kokią valdišką tarnybą, verstis advokatura ir kitomis profesijomis. Žydams uždrausta dirbti ir biržose. Daug žydų vis bėga iš Vokietijos.

Šiaurės Kinija jau turi autonominę vyriausybę.

Šiaurės Kinija jau sudarė autonominę valdžią, nepriklausoma nuo Nankino vyriausybės. Nankino vyriausybės priešinga šiaurės Kinijos atskirumui, bet nieko padaryti negali. Šiaurės Kinijoj smarkiai pradėjo veikti japonai. Japonijos įtaka čia labai didelė. Japonai visais galimais būdais palaiko naują šiaurės Kinijos vyriausybę. Dėl šiaurės Kinijos autonomijos po Japonijos globa susirūpino Jungtinės Amerikos Valstybės ir Anglija.

Suimti 24 svetimiečiai — ekstremistai.

Rio de Janeiro policija suėmė 24 svetimiečius — ekstremistus, kurie buvo prisidėję prie sukilimo. Suimtųjų dauguma rusai ir lenkai. Vienas iš jų jau buvęs ištremtas iš Brazilijos teritorijos.

Imamasi griežtų priemonių.

Paskelbus karo stovį vyriausybė pradėjo imtis griežtų priemonių prieš sukilėlius, komunistus, ekstremistus ir kitą priešvalstybinį elementą. Jau suimta labai daug įtartinų asmenų.

Lietuviams patartina būti atsargiems ir neieškoti Brazilijos vidaus tvarką bei valstybės reikalus.

Italai atšaukia gandus.

Kaikunio užsienių telegramų agentūros paskelbė žinia, kad abisiniečiai atėmė iš italų Macalle miestą ir smarkiai juos sumušė pietų bei šiaurės frontuose. Iš Romos pranešama, kad minėtos žinios buvusios neteisingos. Esą italai turi savo žinioje visas užimtas pozicijas.

Ispanija perka karo lėktuvus.

Ispanijos vyriausybė nutarė pirkti Jungtinėse Amerikos Valstybėse šėsis didelius karo lėktuvus. Nors labai daug kalbama ir rašoma apie taiką, tačiau visos pasaulio valstybės smarkiai ginkluojasi.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENYBIU!

Ką sako Lietuvos Ministeris apie Lietuvos santykius su Vokietija ir Lenkija.

Lietuvos ministeris pirmininkas Juozas Tūbelis turėjo ilgesnį pasikalbėjimą su Lietuva atvykusiais užsienio žurnalistais. Tame pasikalbėjime buvo, tarp kita ko, paliesti ir dabar visų dėmesį keliantieji Lietuvos santykiai su Vokietija ir Lenkijos klausimai. Kalbėdamas dėl Klaipėdos, Lietuvos ministeris pirmininkas pabrėžė, jog Lietuvos vyriausybė laikosi nuomonės, kad Klaipėdos krašto gyventojai yra lietuviškos kilmės ir, kad klaipėdiečių nesuapratimas su centro valdžia yra šeimyninis Lietuvos reikalas. Jis gali būti išspręstas be pašalinio kišimosi.

Toliau, Lietuvos ministeris pirmininkas pabrėžė, kad nors Lietuva su Vokietija, kaip valstybė su valstybe, ginčų neturi, tačiau Vokietija ne tik paskelbė boikotą Lietuvos prekėms, bet ir veda aršią priešlietuvišką propagandą. Lietuva nori palaukti su Vokietija gerus santykius, bet su sąlyga, kad Vokietija pripažintų, jog Klaipėdos krašto tvarkymas yra tik Lietu-

vos reikalas. O Lietuva santykiuose su kleipėdiškais tik nori, kad visi jos gyventojai, be tautybės skirtumo, elgtųsi, kaip ištikimi Lietuvos piliečiai. Mes — pasakė ministeris pirmininkas Tūbelis — norime saugoti Klaipėdos krašto autonomiją, bet mes nepažeisime vokiečių mažumos veiksmų, kuriais jie palaikytų vokiečių politinius tikslus. Lietuvos vyriausybė netiki kad Vokietija grąsinų visu rimtumu. Taip pat Lietuvos vyriausybė yra pasirūpusi reikalui esant visokioms Vokietijos užgaidoms visomis galimomis priemonėmis pasipriešinti.

Kai dėl santykių su Lenkija, tai Lietuvos ministeris pirmininkas pabrėžė, kad Lietuva, žinoma turi teisę žiūrėti ir atgal. Per tai Lietuva Vilniaus negali išsižadėti. Bet jeigu Lenkija sutiks Vilniaus klausimą palikti atviru, tai galima būtų dabartinius Lietuvos Lenkijos santykius pakeisti.

Visoje Brazilijoje paskelbtas karo stovis.

Sąryš su revoliuciniu judėjimu šiaurės estadoje, šiomis dienomis Brazilijos Respublikos Prezidentas Getulio Vargas, Seimo įgaliotas, paskelbė karo stovį visoje Brazilijos teritorijoje. Karo stovis paskelbtas 30-čiai dienų. Po-

licijai duota teisų suimti kiekvieną įtariamą asmenį. Prieš revoliucinį judėjimą imamasi griežtų priemonių.

S. Paulo mieste ir estado visur ramu.

Ogaden fronte italai traukiasi.

Paskutinios žinios iš Adis Abeba praneša, kad Ogaden fronte nuo Gherlogubi ir Gorrabel miestų italų kariuomenės dalis pradėjo trauktis. Per susirėmimus šiose vietose italai buvo smarkiai sumušti.

Naujomis žiniomis, abisiniečiai dar su didesne energija ir pasiryžimu ruošiasi naujoms kovoms. Visi abisiniečiai pasiryžę iki paskutiniųjų ginti sa-

vo teritoriją nuo italų užpuolimų. Abisiniečius dar padarino ekonominės sankcijos, kurias pradėjo prieš Italiją labai daug valstybių. Paskutiniuose susirėmimuose abisiniečiams pavyko paimti keletą tankų, kulposvaizdžių ir nemažai kitokių ginklų. Abisiniečiai smarkiai sumušė italus ir šiaurės fronte no Macalle miesto.

Italu protestas prieš sankcijas.

Paskelbus sankcijas dauguma valstybių pradėjo boikotuoti italų prekes. Ypatingai į Angliją neįleidžiamos jokios prekės, kurios pareina iš Italijos, nors ir kitų valstybių laivais atgabentos. Italijos vyriausybė išsiuntinėjo notas beveik visų prie sankcijų prisidėjusių valstybių vyriausybėms, protestuodama prieš šį žygį. Kaiku-

riuose miestuose italai pakeitė gatvių vardus, kurios vadinosi kurios nors valstybės ar miesto vardu. Prie sankcijų prisidėjusių valstybių vardu gavadintos gatvės pakeistos italų kariuomenės vadų ir kitais vardais.

LIETUVOJE

Ziemos darbams paskirta 2 mln. 300 tūkst. litų.

Saviv. departamentas jau parengė žiemos sezonui viešųjų darbų plano projektą, kuris tuojau bus siunčiamas ministerijai kabinetui patvirtinti.

Pagal parengtą projektą daugiausia bus dirbami žemės darbai, rengiamas akmens skaldas, gaminama miško medžiaga ir t. t. Žiemos sezonui viešiesiems darbams iš fondo skiriama 2,3 mln. lit.

Sudegę Darbėnų bažnyčia.

Iš spalio 24 d. į 25 d. naktį sudegė Darbėnų katalikų bažnyčia, Kretinų apskrityje. Bažnyčia pradėjo degti apie pusę antros, iš bažnyčios bokšto, aukšto, nukščiaus varpu, kuris buvo medinis. Ugnis greit išsiplėtė ir iki 6 val. visa bažnyčia sudegė. Bažnyčia buvo mūrinė ir liko tik mūro sienos.

Gaisras nuostolių padarė apie 200, 000 litų. Kleb. kun. Bardauskui pavyko išventybes ir dalį bažnytinio turto išgelbėti.

Dabar aiškinama, ar bažnyčia buvo padegta, ar uždegtė dėl neatsargumo. Spėjama, kad ji buvo padegta.

Tuo pačiu laiku buvo gaisras Kretinųje ir ugniagesiai čia gesino gaisrą, todėl į Darbėnus neatvyko. Bažnyčios gesinti buvo atvykę Palangos ugniagesiai, bet gaisro negalėjo užgesinti.

1000 latų įplaukė į uostą.

Šiais metais rekordinis latų judėjimas Klaipėdos uoste. Spalio mėn. 26 d. į Klaipėdos uostą įplaukė tūkstantinis laivas. Toks latų skaičius perėjais metais įplaukdavo tik lapkričio baigoje. Tą 1000-nio skaičiaus garbė gavo danų laivas «Nelly» įplaukdamas į Klaipėdos uostą spalio 26 d. su 1000 tonų cemento kroviniu.

Skridimas iš Lietuvos į Ameriką.

«L. A.» bendradarbis teiravosi pas karo aviacijos viršininką av. pulk. inž. Antaną Gustaitį, klausdamas, ar negirdėti sumanymų skristi iš Lietuvos per Atlantą. Pulk. A. Gustaitis pareiškė, kad tikrai yra numatoma amerikiečiams lietuviams atsilyginti. Skridimas iš Lietuvos į Ameriką bus.

Tačiau apie tai dar per anksti daug kalbėti.

«Lituanika II» jau Kaune.

F. Vaitkaus lėkturas «Lituanika II», kuriuo jis perskrido Atlantą, spalio 29 d. jau atvežtas Kauną. Ryta jis buvo Kauno geležinkelio stotyje, iš kur pervežamas į Aviacijos dirbtuves. Jis ten bus sutaisytas.

Nauji areštai Lapėno byloje.

Šiaulių apygardos tardytojas p. M. Krygeris nutarė suimti buvusį akc. bendrovės «Maistas» Tauragės skerdyklos direktorių A. Pranculį, buvusį Panovėžio skerdyklos direktorių A. Kubilį, Roželių dvaro gyventoją Petrą Lapėną (suimtojo Lapėno brolių) ir jo žmoną K. Lapėnienę. Šie asmenys yra laikomi arešte be sąlykų, tik A. Kubilį paskirta kardomoji priemonė 25 tūkst. litų turto laidas.

Be to, teismo tardytojas p. M. Krygeris kreipėsi į Kauno vyr. notarą ir Marijampolės apygardos teismo įpotekos skyrių, prašydamas uždėti draudimą Jono Lapėno namui, esančiam Kaune, Kestučio 24 nr., Žvirgždžių dvarui, kuris nupirktas Em. Lapėnaitės vardu, K. Lapėnienienės ir P. Lapėno namui, esančiam Kaune, Ukmergės pl. 34 nr. ir Roželių dvarui, kuris priklauso P. Lapėnui. Šis Lapėnų turtas, ligi bus išspręsta byla, negali būti nei pardu-

tas, nei įkeistas, nei dovanotas.

Dr. Račkaus muziejus liks Lietuvoje

Patyrėme, kad švietimo ministerija baigia derybas su dr. Račkum dėl Amerikos lietuvių muziejaus atpirkimo. Pavykus susitarti, muziejus bus perduotas Vyt. Didž. Muziejui.

Dr. Račkus pasiliks Lietuvoje ir versis gydytojo praktika.

Lietuvos ministeris išrinktas į tarpt. akademiją.

Šį rudenį tarptautinė diplomatinė akademija savo iškilmingame posėdyje Lietuvos užsienių reikalų ministerį Stašį Lozoraitį išrinko savo tikroju nariu ligi gyvos galvos. Min. Lozoraitis akademijos nariu išrinktas vietoje mirusio Belgijos ambasadoriaus Paul May.

Lenkijos ministeris pirmininkas Koscialkovskis puikiai kalba lietuviškai.

«Ilustr. Kur. Codz.» praneša, kad spalio 24 d. Lenkijos premjerui Koscialkovskui aplankius parlamento korespondentų klubą, tarybos spaudos skyriaus viršininkas Svencickis ministeriui perstātė «Liet. Aido» korespondentą p. Gustaitį. Premjeras Koscialkovskis lietuviškai pasisveikino su juo ir lietuviškai kalbėjosi. Po pasikalbėjimo Gustaitis pareiškė lenkų žurnalistas: «Premjeras gerai kalba lietuviškai».

Lenkijos min. pirmin. yra kilęs iš Lietuvos, savo laiku iš jos pabėgęs.

Dalis Lietuvos darbininkų pasiliks Latvijoje ir žiemai.

Šį pavasarį iš Lietuvos į Latviją išvyko apie 6000 darbininkų, daugiausia moterų. Dalis darbininkų sutartą laiką jau atidirbo ir grįžta namon. Tačiau didesniuose ūkiuose darbai nesibaigia ir žiemai, tad nedidelė dalis darbininkų pasiliks Latvijoje žiemos darbams.

K. Petrauskas Italijos operoje dainuos ištisą mėnesį.

Mūsų įžymusis dainininkas Kipras Petrauskas tuojau po Naujųjų Metų vyks Italijon ir dainuos Milano operoje. Taip pat galimas daiktas, kad jis dainuos ir kituose Europos miestuose, o jeigu leis sąlygos, tai nuvyks ir į Pietų Ameriką, kur gyvena didelis skaičius mūsų tautiečių.

Ruošiama nusikaltėlių išdavimo konvencija tarp Baltijos valstybių.

Latvių teisingumo ministerija baigė rengti projektą konvencijos išduoti nusikaltėliams tarp Baltijos valstybių. Konvencijos projektas bus pateiktas Baltijos valstybių teisingumo ministerijoms. Jis bus svarstomas artimiausiu metu Baltijos valstybių juristų biuro suvažiavime, kuris įvyks šių metų lapkričio 14—17 d. d. Kaune.

«Lietuvos Aidas» pradėjo eiti du kartus per dieną.

Nuo spalio 28 d. dienraštis «Lietuvos Aidas», kuris išleido kasdien 14 val., dabar išleis du kartus per dieną: vieną kartą rytą 7 val. ir antrą kartą 14 val. Be to, laikraštis žymiai nupigins. Rytinė laida kainuos tik 5 centai, o popietinė — 20 cent. Abi laidos iš karto 25 centų vietoj ankščiau mokėtų 30 cent. ir tai už vieną laidą. Tokiai laikraščio atpigimas ir informacijos pagreitimas turėtų žymiai atsiliepti spaudos žodžio plitimui provincijoj, kadangi ir mažiau pasiturintieji turės progos dienraštį skaityti.

VISUR IR VISADA BŪK LIETUVISI!

O kiekvieno lietuviu — iševio pareiga skaityti didžiausią, įdomiausią ir pigiausią visoje Pietų Amerikoje savaitraštį «LIETUVIS».

Adv. Rap. Skipitis.

Pasaulio Lietuvių Sąjunga.

Paskaita I-jam Pasaulio Lietuvių Kongresui.

Tauta, kuri nori augti ir stiprėti dvasiškai ir mediagiškai, turi būti gerai organizuota. Geriausia organizacijos forma tautos jėgoms auginti yra nepriklausoma valstybė. Mūsų tauta buvo nuostojusi savo nepriklausomybės todėl ir jos jėgos buvo visai susilpusios, apmirusios. Dabar turime nepriklausomą valstybę, bet tik pusę mūsų tautos teturime toje savo nepriklausomoje valstybėje. Kita mūsų tautos pusė, dalinai nors ir gyvena Lietuvos žemėje, bet svetimųjų valdoma, dalinai yra išsisklaidžiusi po visą pasaulį. Mūsų nepriklausoma valstybė per tuos 17 metų labai daug yra padariusi tautos ugdymo ir stiprinimo reikale, bet tas žymiai teigiama atsiliepti tik į nepriklausomą Lietuvą gyvenančią tautos dalį. Už nepriklausomos Lietuvos sienų gyvenantieji mūsų broliai ir seserys pasidžiaugė turį nors dėlį savos tėvynės nepriklausomą; pasidžiaugė, kad nepriklausomą Lietuvą kuriasi savaimingas lietuviškas gyvenimas, ugdoma savoji kultūra, bet ko nors apčiuopiamo, realaus iš savo nepriklausomos tėvynės užsieniečini negavo ir gauti negalėjo, nes jauna, neturtinga

Lietuvos valstybė pati savų rūpesčių pakankamai turėjo ir tebeturi, o be to tarptautinė teisė bei papročiai menkai teisdžia kitais į kitos valstybės piliečių reikalus.

Lietuvos visuomenė prieš keletą metų suprato reikalą veikti užsienio lietuviuose ir įkūrė DULR. Bet DULR yra persilūps, kad aprėptų visus užsienio lietuvių reikalus. DULR tėra: šelpiančioji organizacija ir tai tik tiek, kiek Lietuvos visuomenės duosnumas leidžia. Bet reikia oranzalijos, kuri duotų galimumo ir progos pasireikėti ne tik Lietuvos, bet ir užsienio lietuvių iniciatyvai ir energėjai. Maža to, mums reikia organizacijos ryšiui ir artimesniam bendradarbiavimui palaikyti tarp visų, po visą pasaulį išsisklaidžiusių, lietuvių. Tik artimesnis bendradarbiavimas su Lietuva ir nepriklausomos Lietuvos lietuviams užsienio lietuvių priaugančiąją kartą gali sulaukyti nuo ištautėjimo. Iš kitos pusės Lietuva gali gauti iš užsieniečių paramos kritiškais mūsų valstybei momentais, rimto palaikymo mūsų prekyboj su užsieniais ir pelno iš atsilankiusių svečiuotis arba grįžusių nuolati

niam apsigyvenimui Lietuvoje. Bet viso to menkai tegalėsime atsiekti be kalbamos organizacijos. Trumpai sakant, ši organizacija keltų visai tautai svarbius ekonomiškus ir kultūriškus uždavinius ir tuos uždavinius spręstų. Suprasdamas tokios organizacijos reikalingumą, privalome išsiaiškinti, kas ir kuriuo būdu tokią organizaciją turėtų sudaryti. Manau, kad į tokią organizaciją turi būti įtraukti ne tik užsienio, bet ir Lietuvos lietuviai arba jų organizacijos. Kokia būtų Lietuvoje politinė santvarka, bet nepriklausoma Lietuva turėtų būti centras, ašis, apie kurią sukūptų visos tautos gyvenimas. Iš nepriklausomos Lietuvos, švies mūsų kultūros spinduliai daugiau, negu iš kitų lietuvių apgyventų vietų. Bet, iš kitos pusės, turime pripažinti, kad užsienio lietuviai parodė didelį norą ir sugebėjimą organizuotis, parodė daug energijos ne tik privatus, bet ir visuomeninio darbo srity. Prisiminkim tik, kad vien Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviai turi apie 2.000 įvairių organizacijų, kurių bendrai sudėtas kapitalas siekia daug milijonų litų. Geriausia bus derinti energiją ir kapitalus Lietuvos ir užsienio lietuvių tik susijungus į vieną organizaciją. Suprantame, kad susijungti į vieną organizaciją išaugusiams skirtingose kultūros, ekonomikos ir politikos aptūkos, įvairių pasaulėžiūrų ir politinių įsitikinimų žmonėms nėra lengvas dalykas. Bet nugalėti šias kliūtis nesu-

ku, jei susiprasime kokį svarbų ir didelį darbą visai mūsų tautai atliktų tokia bendra organizacija. Juk nepriklausomą Lietuvą irgi turime įvairių grupių su skirtingais politiniais nusistatymais, su viena kita prieštaraujančiomis pasaulėžiūromis, bet nė viena lietuviška grupė nesaiko, kad nepriklausomybė Lietuvai nereikalinga. O nesaiko todėl, kad visoms grupėms, visokių pasaulėžiūrų bei įsitikinimų žmonėms aišku, jog nepriklausomą Lietuvą duoda didesnė dirvą jų jėgų sėkloms sėti, kad Lietuvos nepriklausomybė praradus kiekvienas lietuviškos grupės darbas turėtų susiaurėti, o gal ir visai sustoti. Kalbamoj organizacijoj susikirtimų ir ginčų būtų mažiau, negu nustatant politinę valstybės santvarką, nes tokioj organizacijoj politinio elemento gautų nebūti. Kalbamoj organizacijoj būtų keliami ir išsiaiškinti tik ekonomiškai ir kultūriškai uždaviniai, kurie nors ir susidurtų su pasaulėžiūros skirtumais, bet taikant objektingas ir kultūriškas metodus galima išvengti didesnių ginčų bei nesupratimų. Santykiuose su kitataučiais esame labai toleranti, gerbiame kitų įsitikinimus bei nusistatymus, neturėtume kitai elgtis tarpusavy. Savisaugos instiktas čia turėtų mums padėti. Visiems turi būti aišku, kad tik didelis savo reikalų supratimas, tik didelis sugebėjimas susitarti gali mums, mažai tautai, užtikrinti gražią ateitį.

(b. d.)

Amerikos aviacijos dirbtuvės kviečia F. Vaitkų užimti atsakingas vietas.

Šiomis dienomis transatlantinis Jukūnas F. Vaitkus gavo kvietimus iš kelių žinomų Amerikos aviacijos dirbtuvų žymni tenai atsakingas vietas.

F. Vaitkui amerikoniai siūlo labai didelį atlygimą net apie 3.500 litų mėnesiui. Ar priims lak. Vaitkus tą firmą kvietimus, dar tuo tarpu nežina, nes pirmausia jis sutvarkys reikalus su Lituania II, kuri pagal sudarytą su ALTASS'u sutartį perskridus Atlanto vandenyną, perėjo lak. Vaitkaus pilnoms nurodymams.

Emigruos daug žydų.

Pranešama, kad ateinančiais metais rengiasi emigruoti iš Lietuvos daug žydų. Jie emigruosiu ne vien į Palestiną, Pietų Afriką, bet ir Sovietų Rusiją.

Viena stambi Amerikos žydų draugija veda derybas su Sovietų vyriausybe dėl Lenkijos, Lietuvos ir kitų kraštų žydų emigracijos į Birobidžaną — autonomine žydų respubliką, kuri prieš keletą metų buvo įkurta rytų Sibire.

Žydų emigracija į Birobidžaną bus vedama planingai. Manoma, kad vien iš Lietuvos emigruos keli tūkstantiai žydų.

Pirmutinė bažnyčia su lietuviško stiliaus altorium.

Broliai Valokaičiai neseniai buvo pavedę žinomam skulptoriui J. Grybui paruošti Sutaatų bažnyčios didžiojo altoriaus projektą. Skulptorius Grybas projektą padarė, ir netrukus jis bus pradėtas statyti.

Tenka pažymėti, kad tai bus bene

pirmutinė nepriklausomoje Lietuvoje bažnyčia, kuri turės lietuviško stiliaus altorium. Šis altorius kainuosiąs apie 20.000 litų.

Sudraudžiami keliautojai.

Vidaus reikalų ministerija nusistatė ateltyje jokiems mūsų keliautojams «aplank pasaulį» neuoti užsienio pasų ir vizų. Tai daroma todėl, kad įvairūs keliautojai, išvykę į kitus kraštus, ne keldavo, o žemindavo Lietuvos vardą. Užsienio pasai ir vizos išimties keliu bus išduodami tik labai rimtiems ir pasirususiems keliautojams.

Statys javams sandėlius.

Per pastaruosius kelerius metus patikėjo, kad Lietuvoje nuolat didėja javų perteklius ir jiems suimti yra reikalingi atitinkami sandėliai. Dėl to dabar tam tikros Lietuvos įstaigos jau

susirūpino pastatyti didelius javų atsargai laikyti sandėlius. Šiuo metu ruošiami jų projektai ir ieškomos vietos statybai.

— Paskelbus aukų priėmimą Ginklui fondui iš viso krašto pradėjo plaukti pinigai, kitos brangenybės ir vertybės popieriai.

— Generalinė darbininkų atstovybė pradėjo rūpintis savų namų statyba. Norima kitą pavasarį pradėti statyti darbininkams didelę butų koloniją. Namai kainuosiąs apie 100.000 litų.

— Subrankutavusi Ūkininkų Sąjunga jau galutinai likvidavusi, nes konkurso valdybos nutarimu jau patvirtino Kauno apygardos teismas.

— Valstybės Prezidento aktu už nuopelnus nepriklausomybės kovose įvairiais medaliais apdovanoti 381 par-

tizanni — šauliai.

— Vytauto Didžiojo muziejaus įstatymas jau perduotas svarstyti ministrų kabinetui. Manoma prie šio muziejaus sudaryti tam tikrą senovės paminklų apsaugos komisiją.

— Kauno geležinkelio stoties aikštės apvietimo įrengimas jau yra baigtas. Visoje aikštėje ir aplink ją pastatyta 8 aukšti žibintai, kurių lempos bendrai siekia 5.600 vatų.

— Kniplėdiškiai Otto Bogosėvskis ir Hevrikas Neuzetzeris už dezertyravimą iš kariuomenės teismo nubauti po 6 m. sunkių darbų kalėjimo.

Būtinai pasisteng išigyti nuosavą žemės sklypą šiame puikiame priemesty.

Pigiausias mėnesinis ratas.

Duodame statybai medžiagą.

Centralinė: Praça Antonio Prado, 3 sob. Tel. 2-5023. Rastinės: Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves 114. Vietoje: Av. Zelina 33

Reikalingi agentai, kreiptis į Villa Prudente raštinę.

(Mūsų bendradarbių) Laurė Janušyte

Palangos išymenybės.

Tylus ir kuklus žmogelis buvo Vaclovas Triušis Kaune. Patsidavo per du metus sau vieną kostiumą, siurbė davė kas vakarą kavą pas Konrą, gėrė kartais Rambyne, kai pinigų būdavo ar kas fundžio. Kai niekas nestundavo, tai sėdėdavo pas kurį pažįstamą panelę ir deklavuavo savo paties parašytus eilėraščius. Du sykiai per metus — per Velykas ir Kalėdas, kada vieno savaitraščio vieši bendradarbiai budavo girti ir nebuvo kuom laikraštį užpildyti — tilpdavo jame Triušio eilėraščiai, apdainuojantieji arba senovės karžygius arba naujais motėlis kancius.

Toks buvo poeto Triušio gyvenimas Kaune. Bet atvykus jam Palangon tuoj viskas pasikeitė.

Jau pirmą kartą, vos atvykęs, gerdamas kavą jis užsūriojo ir išraudęs pusbalsu pranešė savo kaimynėlei, panelėi iš kažin kokio provincijos kampo: — Eit brada! Čia Palangoje duoda ne kavą, bet kažkokią šlykštinę! Žmogus gerti negali. O pūtinus lūpa, kaip panelė! Reikės į laikraščius parašyti...

Panelė iš provincijos savo eile vos neužspringo: — Tamsta rašytojas? — Ha... eee... ot netikėtai prasiartinai! O aš čia maniau, inkognito pagyventi. O tai, žinote, tuoj ramybės žmogus nustojo: ar tai tamsta, klausia, tas pats, kurs parašė tą ir tą... Ar galima susipažinti... Ant kiekvieno žings-

nio tik ir girdi šnibždėjimus; žiūrėkit, žiūrėkit, kas eina!

— Aš manau, malonu būti garsiu žmogumi, įžymenybe... — atsidaso panelė iš provincijos.

— Ach, panelyte, kad žinotumėt, koks tai varnas! Aš mielai noru pasikeičiau su kuriuo visiška nežinomu, oliniu pillečiu... Sunku būti garsiu — ir Triušis irgi atsidaso, užtraukdamas 8 numerį.

— Tamsta romanus rašai? Eilėraščius... Vaclovas Triušis, įvairiose laikraštinėse telpa. Bet dažniausiai aš pasirašinėjo slapvardo, — pridėjo jis. — Tik jūs niekam nepasakokite, kad aš čia gyvenu.

Per pietus jau visas pensjonatas ir gretimų namų gyventojai žinojo apie įžymenybę, apsigyvenusią Palangoje. Namų knygoje jis įsirašė: poetas ir rašytojas (taip pat žurnalistas) Vaclovas Triušis. Po to šeimininkė pradėjo talkyti jam į lėkštę jūdi geresnius kąsnelius.

Vakare, kada jis vedėdavo savo kambaryje ir galvojo apie neseniai redakcijos gražintą jo eilėraščių, į kambarį įėjo panelė iš provincijos su trimis damomis.

— Ponas Triušė, leiskite supažindinti su tamtos talento gerbėjomis: panelė Ključė, panelė Smalaitė, ponis Šluotienė.

— Labai malonu, prašau ponias sėsti.

Panelė Ključė visą laiką tyliu ir raudu, o ponis Šluotienė tuoj užvedė literatūrinį pašnekėsį.

— Mums, provincijos žmonėms, ypatingai malonu susipažinti su menininkais. Kaipgi, kaipgi — skaitėme abu su vyru ir džiaugėmės tamtos pasakotiniu romanu! Kada antroji dalis išeis?

— Apie kurį, ponis, romana kalbate? — atsigilai paklausė Triušis.

— Nači apie Frankų Krusą. Abu su vyru skaitėme. Juk tai tamtos?

— Ha... eee... kaip čia pasakias... — sumišo Triušis. — Beveik kaip ir mano... Aš tik čia slapvardo pasirašiau. Neprisimenu net kokio, tiek daug juk tenka pasirašinėti...

— Petras Cvirka, — priminė panelė Smalaitė.

— Ot, ot, dabar atsimenu lyg per miglą: Cvirka. Antrą dalį irgi teks išleisti.

— Diešis irgi man patiko, — įsiterpė kalbon panelė iš provincijos.

— Aha... Diešus... Taigi, taigi... — Kodėl jus tokią slapvardo pasirašinkote: Tilvytis?

— Ha... Taip sau užėjo ant liežuvio. Vieną toki pradėdantį poetą pažinojau, Tilvyčio pavarde, tai or... prisiminus...

— Tamsta turbūt ir redaguoji ką nors?

— Tai žinoma... tenka... Kviečia čia mane visą laiką redaguoti vieną didžiausią dienraštį, tik kad žinote nesinori susirūti... Į valdininką pavirsti... Meninkas turi būti laisvas... Gal ponios, užrūksime?

— Ačiū, mes nerukome. Ot ma-

lonu su tamsta susipažinti! Ot papasakosim dabar namo grįžusios! O teatrui tamsta rašai ką?

— Vienas kitas veikalukas buvo pastatytas... praėjo tarp kitko, su dideliu pasisekimu...

— Palanga, ar ne tiesa?

— Palanga... peskui Naujieji žmonės... Paskui dar Ramea ir Julija... — Triušis jau neberaudu, minėdamas savo darbus. — Irgi vis slapvardo.

— Tai tamstai vienam beveik visą mūsų literatūrą tenka užpildyti, — su užuojanta atsidaso ponis Šluotienė. — Gal dabar padarytumėte mums garbę į kurhausą drauge nueiti?

— Su dideliu malonumu, ponios... Labai man malonu...

Kurhauso Triušis, lyg mėnulius žvaigždžių apsuptys, sėdėjo tarp keturių damų ir šokdino jas pačiuo, pačiuo taipidomas ant kojų. Staiga vieną panelę pakvietė iškli kažin koks tikas, plonas pilietis, su tūpiacia ant nosies Dievo karvute. Po tokio panelė prividė tūpieli prie stalo ir spindinčiu veidu pranešė:

Leiskite supažindinti: ponas Gaidžimas, operos artistas.

— Laukt malonu, labai malonu, — subruzdė damos. Mes šiandien net perdaug laimingos: dvi garsenybės iš karto! Tamsta operos dainininkas? Irgi slapvardo dainuoja?

— Kaip tai slapvardo?

— O čia ponas poetas Triušis po savo veikalais slapvardo pasirašinėja, tai gal tamsta irgi taip pat dainai?

(Pabaiga 4 pusl.)

Vietos lietuvių gyvenimas.

PENKTOJI LIETUVIŲ MOKYKLA BRAZILIJOSJ.

Šiuo metu Brazilijoje turime keturias lietuvių pradžios mokyklas, kurios visos yra S. Paulo mieste. Pastaruoju laiku Lietuvių S-ga Brazilijoje ėmė daryti žygių įsteigti penktąją mokyklą S. Bernardo priemestį Parque das Nações. Šiame priemestį jau dabar gyvena 32 lietuvių šeimos, kurios turi nemažą skaičių mokyklinio amžiaus vaikų. Parque das Nações priemiesčio žemių savininkas pasiūlė dovanoti gana didelį sklypą ir ilgąmetį išmokėjimui statybos medžiagą, kaip plytas, dolerius ir kita. Siuolomas sklypas randasi gražioje vietoje.

Šioje vietoje yra daug lietuvių, pirkusių sklypų, bet dar neturintį pastatytą namų. Kadangi čia lietuvių skaičius pradeda greitai augti, tai yra būtinas reikalingas įsteigti lietuvių mokyklą. Šiuo reikimu pradėta gyvai

(Tęsinys iš 3 pusl.)

PALANGOS ĮZYMENYBĖS.

— A, slapivardė... Taip, taip, visai neteisingai... Pas mus chore... tai yra, pas mus operoje dauguma artistų mėgsta slapivardes... O tai, žinote, nuo garbintojų neatsiginti!

— Vot kaip... — ironiškai nutęšė Triušis. — O kurioje operoje, loiskite pasitvarkyti, tamsta dainuoti?

— Kaip: kurioje? Kiekvienoje. Nėra nė vienos operos, kur aš nedainuočiau! — išdidžiai atsilošė Gaidžiūnas.

— O kaip... — vėl nutęšė Triušis. — Kąžka neteko matyti... nors aš, kaip žurnalistas, ir dažnai vaikščioju operas.

— Mane, matote, visados kitaip nugrimuoja, kad negalima būti pažinti... — paaiškino Gaidžiūnas. — Kad atrodytu, kad vis kitas dainininkas dainuoja.

— Labai malonu, labai malonu, — čiulbėjo damos. — Visos mūsų miestelio ponios piš iš pavydo, kada mes pasakosim, kad su jumis susipažinome!

— Hm... ką čia jau... — šyptelėjo abi garsenybės.

Išsainant damos vos neapsiverkė, kada garsenybės jas įleidė, pasiūlydamos apmokėti sąskaitą. Labai prašomos garsenybės nusileido.

Kitą dieną Triušis apdovanojo porias savo fotografijomis, kurias vis vien nebuvu kur dėti. Ant fotografijų užrašė: poetas, rašytojas, žurnalistas Vaclovas Triušis, tas pats Cvirka, Tilvytis, Pivoša, Petras Vaičiūnas ir kiti.

Iš Gaidžiūno trijų provincijų buvo nugabenta fotografija su jo paties ranka pridėtu parašu: Jonas Gaidžiūnas (Antanas Sodeika, Mažeika, Kučinskas ir Kutkus).

Pensionatė šeimininkė numušė Triušiai du litus į parą už išlaikimą, o ponios vedžiojo jį į visas kavines ir restoranus. Ant tilto suolelio jis cheminiu pašėliu parašė kažin kokį eilėraštį. Vieną vakarą ponis Štuotienė atsisėdo ant to suolo. nepažūrėjusi, kad jis drėgnas. Triušio eilėraščiui atsiprašino ant jos balto apsiausto. Po to apsiaustas buvo padėtas į spintą ir laikomas kaip relikvija.

Palanga mėgsta įzymenybės. Palanga jomis džiaugėsi ir didžiulijasi. Triušiams iš Gaidžiūnams yra linksma gyventi.

O ateis ruduo — ir vėl Triušelis grįž į Kauną, vėl gers pas Konradą kavą ir vėl stengsis nepažiropsoti to laiko, kada vieno savitrašio visi bendradarbiai buna gairti...

rūpintis. Greitai manoma suregistruoti visi mokyklinio amžiaus lietuvių vaikai.

Rep.

PAS „VILNIES“ S-GOS LIETUVIUS RIO DE JANEIRO.

Jau septyni metai, kai gyvenu toli nuo lietuvių, todėl ir susitinku su savo tautiečiais labai retai. Į didesnes lietuvių kolonijas, kaip S. Paulo, Rio de Janeiro ir kt. Vienintelis džiaugsmas, tai lietuviškas laikraštis. Bet nevisada ir juo žmogus gali pasižiūrėti. Neretai būna žinučių, kurios nei vienam susipratusiam lietuviui džiaugsmo netekia. Žiūrėk: ten ir ten lietuviai susipažė, kitur įvyko tokia ar kitokia tragedija, tarpusavy lietuviai nesugyvena. Liūdna darosi tokių žinučių paskaičius. Dažnai visokių nesuspriatumų ir peštynių įvyksta per lietuvių rengiamus vakarus. Tai žinodams vengdavau užėiti į lietuvių daromus pasilinksminimus, kada kartais ir proga būdavo.

stovinčių uoste laivų, o nakvoja ten, kur randa patogesnę vietą — tuščius vagonus, dėzes ar ką kitą. Nežūrint į tai, kad šiuo metu jau nesunku surasti betkokį darbą mieste ir apylinkėse, «basiakai» dar neišnyko. Jų vis dar yra. Jie taip apsprato «basiakauti», kad nenori ir girdėti apie kokį nors darbą. Tiesa, jų skaičius gerokai sumažėjo, bet dar neišnyko.

Ridikas.

VĖL BUS RENGIAMĖ VAKARAI.

S. Paulo mieste jau kelintas mėnuo, kaip neruošiami jokie lietuvių vieši pasilinksminimai ir vakarai. Nuo gruodžio 1 dienos Sporto S-ga «Lithuania» pradeda vėl ruošti šokių vakarus sekmdieniais, Lietuvių Namų salėje, rua Bandeirantes, 92.

Sausio 4 dieną Lega Lombarda salėje didelį viešą vakarą rengia Spatdos Draugija «Sviesa» su grožia ir įdomia programa. Kiek girdėti, lietuvių jaunimas pramoj labai pasiilgęs. Reiškia tik vakarų rengėjams pasistengti palaikyti gerą tvarką, kad ruošiami pasilinksminimai tikrai būtų gražūs.

Jaunuolis.

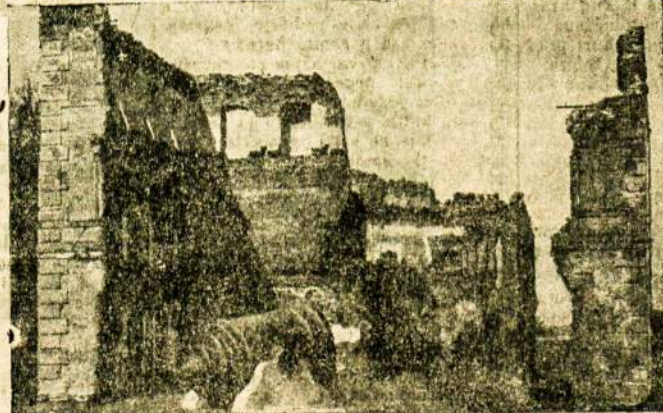
ir Bom Retiro skyriaus sportininkai susikibo į virvę traukti, kurie kuriuos nutrauks. Po ilgų pastangų vistiek mokiečiai pasirodė kiek stipresni. Toliau nemaža juoko sukėlė bėgimas maišuose ir lenktynės su kiaušiniu šaukste Lengvajai atletikai ir komiškam sportui vadovavo mok. E. Pažera ir B. Šukevičius. Pasibaigus komiškam sportui dalis svečių aikštėje ant kalniuko pašoko, kita dalis nuvyko pasižiūrėti Mokes lihuanečių futbolo rungtynių su vietos brazilų klubu. Antrosios komandos baigė 2 : 2, o pirmoji lietuvių komanda, kad ir užgimusi prieš vartus labai spaudė, bet baigė be rezultatų lygiomis 0 : 0.

Tuoju po futbolo rungtynių buvo išdalintos pasižymėjusiems lengvoji atletkų ir komiškame sporte asmenims ir kolektyvams pritaiktintos dovanėlės. Po to gegužynės dalyviai, kiek pasilinksminę, paėmė, patenkinti važiavo namo. Daugiau tokių gražių gegužynių.

Buvęs.

MOKINIŲ TĖVŲ SUSIRINKIMAS.

V. Anastacio. Lapkričio mėn. 23 d. įvyko Dr. J. Basanavičiaus vardu

BIRZU PILIS.

«LITHUANIJOS» GEGUŽINĖ.

Sekmdienį, lapkričio mėn. 24 d. Sporto S-ga «Lithuania» surengė gražią gegužinę Villa Galvao parke, kuris yra prie Cantareira gelžkelio linijos, valanda kelio nuo São Paulo. Ši vieta labai gerai tinka gegužinėms rengti, nes ten pat yra ežerėlis pasimaudyti, aikštė šė pasžaisti, miškelis ravaikšė ot, ant lina- nu pasisūpti, bufetas ir k. Galima išsinuomoti dviračius, laivelius, arklius ir kita.

Į šią gegužinę suvažiavo nevienąjimo niečiai, bet ir nemaža jiems prijauniančių žmonių. Suvažiavo apie 1000 lietuvių iš visų S. Paulo rajonų. Buvo matyti nemaža uniformuotų skautų iš Bom Retiro, Vila Anastazijos, ne mažai senesnių ir jaunesnių amžiaus žmonių. Visur skambėjo lietuvių kalba, dainos. Diena buvo graži, šilta, saulėta.

«Lithuanijos» vadovybė šiai gegužinei numatė tarp kitko, ir sportiška programa, kuri gražiai pavyko. Sportiška programą sudarė: lengvoji atletika, komiškas sportas ir futbolo rungtynės.

Iš lengvosios atletikos dalykų figuravo: 100 m. bėgimas, estafetinis bėg. 400 m. bėg., 3000 m. bėg. ir p'aukimas. Visuose bėgimuose ypač gražiai pasirodė Mokes sportininkai, iš kurių daugiausia išsiskyrė A. Golskis ir J. Stankevičius. Plaukime laimėjo A. Girčys iš Bom Retiro sk. Labai įdomus buvo komiškas sportas. Visa publika didžiulius įdomumu žiūrėjo, kai Mokes

lietuvių pr. m-los mokinių tėvų visuotinas susirinkimas.

Nors apie susirinkimą sužinota tik tą pačią dieną, tačiau tėvų susirinko apie 30. Dalyvavo keliolika svečių ir «Lietuvys» laikraščio redaktorius p. St. Vancevičius.

Svarstyta keletas mokyklos gyvenimo liečiančių klausimų, kuriu opiausias — mokyklos ekonominė būklė ir kasos stovis. Referuodamas šį klausimą mokytojas patiekė smulkia visų metų mokyklos apyskaitą, iš kurios paaiškėjo, kad paskutiniu laiku mokyklos ekonominė būklė kiek paslyjus. Tai nemalonus reiškinys — iki šiol ši mokykla gana tvirtai laikėsi.

Kalbėta apie mokyklos išlaidų sumažinimą atsisakant net nuo tokių dalykų kaip mokyklos sargas, pašto dėžutė ir kit. Nutarta greitai laiku statyti mokyklos naudai vakarą ir rengti Kalėdų mokinių egzlotę.

Į Lietuvių S-ga Brazilijoje 1936 metais atstovų išrinktas p. J. Dziugelis.

Toliau, apsvačius dar kelis monkesnės reikšmės klausimus, sumanymuose tėvai nusiskundė dėl portugalų kalbos mokytojos nesąžiningo pareigų ėjimo. Suo reikalu nutarta kreiptis pas p. Konsulą prašant paraginti mokytoją nuosirdžiau dirbti.

Paskutiniu dienotvarkės punktu ėjo p. St. Vancevičiaus paskaita, tema: «Mūsų jaunimas ir organizacija». Nors paskaita buvo daugiau pritaikta jaunomenei, tačiau ir tėvams, kaip

(pabaiga 5 pusl.)

St. Vancevičius.

Tėvyne aplankius.

Pasaulio Lietuvių Kongreso proga Lietuva aplankė beveik keletas tūkstančių lietuvių. Turėjusieji progos pamatyti tėvynę, joje pagyventi, džiaugėsi tuo. Tačiau daug šimtų tūkstančių lietuvių, gyvenančių už Lietuvos ribų, tos laimės išvisti tėvynę neturėjo. Daugeliui iš jų gal jau niekad daugiau ir neteks pamatyti...

Lietuvos gyvenimu domisi kiekvienas lietuvis, gyvenantis užsieny. Beveik kiekvienas, ilgiau ar trumpiau pagyvenęs svetur, arba ten gimęs ir augęs, trokšta pamatyti savo tėvų žemę, savo tėvynę, bet ne kiekvienas gali. Tie, kuriems oavo laimė ir šimmet, Kongreso proga aplankyti Lietuvą, parvežėme į savo nuolatines gyvenamąsias vietas pasakoją pažįstamiems, draugams apie Lietuvos gyvenimą, apie patirtus įspūdžius. Tačiau ne kiekvienai gali suteikti, ne kiekvienam gali papasakoti.

Kitų laimingųjų tarpe, turėjusių progą aplankyti tėvynę buvau ir aš. Grįžęs namo pasidalinti Lietuvoje pergyventais įspūdziais su gerbiamaisiais „Lietuvio“ skaitytojais. Stengiuosi objektyviai papasakoti apie tą, ką mačiau, ką patyriau, nors ir nelieka laika pagyvenęs ir pavazinėgas Lietuvoje. Visa sunku aprašyti ir atpasakoti. Pasistengiau bent tai, kas mano atmintyje daugiau užsiliko.

K a u n o

Lietuvos laikinąją sostinę Kauną laimingai pasiekiau liepos 10 d. Diena buvo apsiniaukusi, truputį lijo ir oras buvo gana šaltas. Ne taip kaip vidurvasary. Stovyje palieku bagažą ir drožinį leiskit vieno savo draugo, tarnaujančio Pientų Valdyboje.

Išėjus iš Kauno stoties, tuojau metasi į akis pavazdinama švara. Apie stotį, kiek pamenu, prieš keletą metų vaizdas buvo labai nekoks. Šiandien čia laigrįsta betuko plytomis — tai

naujas Lietuvos išradimas, sako, esąs geresnis už meksfaltą. Trauvėjų Kaune nėra. Nėra senai ir „konkės“. Jau keli metai, kaip ją negarbingai studentai nugriovė. Susisiekimas palaikomas autobusais. Norėjau sėsti į autobusą, bet nepirasti įdomu arčiau pamatyti Kauną. Vistiek Kaunas ne S. Paulo, pagalvojau, ir drožinį pėsčias.

Vytauto prospekte puikus meksfaltas. Pavazdinga švara. Kaunas nors ir, palyginti, nedidelis miestas, bet daro didesniojo įspūdį. Visur pastebiu daugybę naujų, gražių ir didelių namų. Daugiausia mūriniai, moderniško stiliaus. Prieinu į kalvos bažnyčią. Ji nepasikeitęs. Tik gražiai atremontuota iš oro. Atrodo neblogai. Buvau skaites spaudos, kad kauniečiai nori ją nugriauti.

Laisvės Alėja — Kauno centras. Čia irgi meksfaltas, nepaprasta švara, gražios vitrinos. Vitrinos tikrai gražiai įtaisytos, lygtai kaip didesniuose. Laisvės Alėjoje irgi nemažai namų. Ypatingai gražūs ir dideli „Pažangos“ bei „Pionercento“ rūmai. Dideli ir gražūs nauji pašto rūmai. Einu, žvaigaušai ir negaliu atsistebėti, kad Kaunas per tokį trumpą laiką taip daug pasikeitė, padidėjo, pagražėjo, išaugo, kad jį sunku bepažinti.

Prieš tai pavazinėjus po Paryžių, Berlyną, kur nepaprastas triukšmas, milžiniškas judėjimas, kur miesto centre kaip katilė verda. Kaunas atrodo tylus. Kada ne kada praleikia automobilis ar autobusas. Autobusai ir per Laisvės Alėją retokai vaikšto. Žmonių judėjimas taip pat nedidelis.

Draugo gyvenamą vietą lengvai suradau. Nepaprastai nuostabiškai buvau priimtas. Visa vakara, iki vėlyvos nakties kalbėjomės. Manė klausinėja apie Braziliją, aš apie Lietuvą. Kiek daug kalbos įspūdžių! Deja, nevisos kalbos raminandios ir malonios. Nusiskundžiama, kad paskutiniai metai ir Lietuvoje gyvenimas pasunkėjo. Krizė. Dėl tos krizės kenčia ir ūki-

ninkai, ir darbininkai ir žemesniųjų kategorijų tarnautojai bei valdininkai. Visiems gyvenimas pasunkėjo. Nepaprastai atplgo žemės ūkio gaminiai. Pramonės gji gaminių kainos nedaug nukrito. Ypatingai pasunkėjęs laikas ūkininkams. Valdininkams taip pat žymiai sumažintos algos. Žemesnieji valdininkai Kaune sunkiai gyvena. Butai brangūs, reikia žiemą pirkti kūras. Daugiau vargo tenka tiems, kurie gyvena su didesniais šeimynomis — mažais vaikais. Darbininkų gyvenimas irgi sunkus. Uždarbis labai sumažėjo. Nedaug darbininkų yra gaunančių žmonišką atlyginimą. Dauguma jų uždirba tik pragyvenimui. Susitaupyti retas todėl. Visi skundžiasi, kad gyvenimas pasunkėjęs, visi laukia geresnių laikų.

(b. d.)

KIEKVIENO SKAITYTOJO PAREIGA

laiku atnaujinti prenumeratą 1936 metais „Lietuvio“ tikisi, kad ir Tamsta neatsilikai nuo kitų. Pinigus siųsti įvertintu laiku: (valor declarado) „Lietuvio“ caixa postal 1764, São Paulo.

Viesas pareiškimas.

Pastaruoju laiku Klebonas kur. B. Sugintas ne tik, kad kiekvieną sekmedienį puola ir šmeičia mano redaguojamą laikraštį „Lietuvio“ ir varo prieš jį biaurių akciją, bet kartu pradėjo šmeičti ir mano asmenį. Iš patikimų žmonių patyriau, kad lapkričio 24 d. Vila Belos kopyčioje, kun. Sugintas per pamokslą biauriai apšmeičė mane, sakdamas, jog aš su mok. Pabrėžia Lietuvoje darėme visokias klūtis ir trūkumus mok. Nalivaičiai rinkti aukas S. Paulo lietuvių bažnyčiai. Tai yra biaurus melas ir nesąmonė. Turėdamas galvoje viršminėtus faktus, iš Bažnyčios pašventinimo iškilnių komiteto išstoju.

(pas.) St. Vancevičius.

(pabaiga iš 4 pusl.)

MOKINIŲ TĖVŲ SUSIRINKIMAS.

tos jaunuomenės globėjams, ir auklėtojams, jos pasiklausyti buvo įdomu. Gerb prelegentas labai vaizdžiai apibūdino organizacijos sąvoką ir jos reikšmę žmogui gyvenime; organizuotų žmonių pažangą kultūros, apšvietos ir savyauklos srityje ir neorganizuotų liūdną ateitį. Apibūdino neorganizuoto mūsų jaunimo dvasinį ir moralį suamukimą ir ragino daugiau reikšti susidomavimą organizacijos ir jos spėjais, nes tik per vieną organizuotą veikimą tobulėsiame išsilaukyti savyje lietuviybės dvasią, tapti kultūringais visuomenės nariais ir prasiskinti sau kelią į laimingesnę ir gražesnę ateitį.

Reikia pasakyti, kad paskaita buvo labai įdomi ir naudinga, tik gaila, kad jaunimas, kuriam ji buvo skirta, nors ir kvieistas, jos pasiklausyti nesuširuko.

Bet reikia tikėtis, kad ateityje ir jaunimas pradės tuo daugiau domėtis, o gerbiama prelegentas ir toliau nepažailės savo trisio su panašiomis paskaitomis mus dažniau aplankyti.

Vaikų Tėvas.

V. Gytis.

Nežinau.

Tu su ryto saule atėjusi Nusišypsojai man paslapčia, Nuskynei ten rožę žydėjusia, Ir vėl išnykai iš čia.

Kam skynei tu rožę raudona — Nežinau. Man nesakel. Nežinau, kam ir aušrą raudoną Sutikdama verkel.

Nežinau, kodėl šypsenoj tavo Toks liūdesys slepias gilus, Nežinau ir kas išvaikičiojo Pajūrio smėlėtus kelius.

ABISINIJĄ.

(Specialiai „Lietuviui“).

Abisinijos istorija.

Šių laikų Abisinija yra susidariusi iš branduolio senosios Etopijos jau žinomos senovės graikams Artemidorui iš Efeso ir Agatarkidai iš Gntido. Šie nupasakojo to krašto gyventojus labai įvairiai atskirų sričių gyventojams duodami pavadinimo jų papročių ir kuo jie daugiausia maitinasi, kaip sako graikų geografs: „arizofagai“ — šaknų valgytojai, „ofagai“ — vaisių valgytojai, „spematofagai“ — grūdų valgytojai, „cinexi“ — medžiotojai, „lefanotoragai“ — dramblių medžiotojai, „aricidofagai“ — skėrių valgytojai, „cinalmogai“ — kalės pieno valgytojai.

Pakraščių gyventojai buvo vadina mi „ittiofagai“ arba žuvų valgytojais ir „trogolotidai“ arba urvų gyventojais. Anot Džiuseppe Sappeto, kuris parašė knygą vabzdžių valgančias tautas, kurių atskirų giminų dar ir dabar Abisinijos pašaluose teb manta spirintomis ir trintomis skeremis (tokiais žiogais), laikomomis tam tikrose induose.

Atsižvelgiant į tai, kad Plinijus rašė, jog užnieis taurume formuojasi kūnai ir nusilejia figuros, nėra ko stebėtis, kad senovės rašytojai paduoda fantastiškiausiu žinių apie tų kraštų gyventojus, kaip žmones „be nosies“, be burnos, su viena akimi, keturių metrų aukščio milžinus, nyktikus, su viena koja, bet pralenkiančius savo greičiu

kitus, žulegančius išeis mēnesius ir panašiai.

Kai kuriose būk tai senovės kronikose randama, jog Abisinijos karalystės pradžia siekia tūkstantį metų prieš Kristų ir pirmasis karalius buvęs Menelikas Pirmasis, Salomono ir Sabos karalienės sūnus. Tačiau dabar jau nustatyta, jog tos kronikos nėra taip senos ir istorijos atžvelgiu nėra patikimos.

Galimas daktas, kad puolus Izraeliui ir išsiblaikius gimindems viena žydų ko'onia prasskverbė liei aukštosios Etopijos ribų ir, jei išiml dēmesin tai kad viena iš trijų svarbiausių abisinu grupių, vadinama „Falascija“ savo papročiuose ir tradicinėse ceremonijose turi daug žydiškų bruožų, ten apsklyveno susimaišydama su čiabuviais, nors istorija neparodo jokio tolos žydų imigracijos pėdsako ir neduoda jokių žinių, kad Abisinijos aukštumoj il. i Aksumo būtu buvusi įsteigta bet kokias karalystė.

Pirmojo ketvirtojo šimtmečio pusėj Romėnizjus ir Edezijus atnešė į Abisiniją krikščionybę, kuri čia buvo priimta su dideliu entuziazmu ir apytikriai tokia gryna išliko ligi šių dienų Abisinija ne tik atsisakyd rėnometonų įsiveržimui ir tikybinei propandai, bet ketvirtame šimtmety net norėjo pa imti mahometonų įventąjį miestą Meką tačiau tai nepavyko. Nuo to nesekmin-

gumo prasideda Abisinijos stipnėjimas, kaip jūrių pajėgos, ir ji tolydžiu ėmė trauktis į Etopijos plokščiakalnį.

Daugelis arabu giminių įsigyveno pietinėje Etopijoje ir pajūry, o nuo Nabukodonozaro, Babilonijos karaliaus laikų kalnuotoj Simeno daly išliko žydų kolonija, kuri keletą aužių gyveno beveik visai nepriklausoma iki dešimto šimtmečio, kai sustiprėjusi iš Egipto ir Sirijos atbėgusiais žmonėmis apėmė didesnę Abisinijos dalį. Nuo šesto ligi šešiolikto šimtmečio, t. y. beveik tūkstantį metų Aksumo karalystė buvo visai pamiršta ir europėčiams visai nežinoma.

Pirmas duoda žinių apie krikščionišką Abisinijos imperatorių Morkus Polo Nuo Morkaus Polo iki Vasko de Gama daugiausia žinių iš Abisinijos europėčiams suteikdavo Italai, dažniausia venecijiečiai ir genoviečiai pirkliai ir keliauninkai, kaip antai, Marijaus Marino Sanudo „ber secretorum fidelium crucis“, Džioranno de Carignano laikai iš pirmųjų keturioliki šimtmečio, laiškas vieno nežinomo genujiečio iš 1447 m., pranešimas Antonioतो Uso Dimares iš 1455 m., Bordzijos laikų planas ir garsus vienuolio Mauro „pasaulio žemėlapis“ — „mapa — mundi“.

Venecijos pirkliai ir keliauninkai išvaikičiojo visą Abisiniją; Venecijos respublikos pinigai lieka pažįstami ir priimami toli už Eritrejos ostų, o Venecijos prekės eina Abisinijoje ir gretimose šalyse. Abisinijos gyventojai lėmoka nuo venecijiečių ir florentiniečių aukšą valyti. Frančesko Brankalione, venecijietis dalininkas tapytojas

penkiolikto šimtmečio vidury gavena prie Abisinijos imperatoriaus dvaro ir nupiešia daugybę bažnytinų paveikslų.

Nuo viduramžių pabaigos buvo kalbama apie krikščionišką imperiją, kunigo Džianno valstybę, kurią Morkus Polo nukėlė į Kiniją, kre-ta Flanengo Ruysbroko.

Džiovanni de Piano Carpini, anglas Mandville, vienuolis Pilpas Dome uikonas, Alberikas, Mavinas Sanudas, Nikolo dei Konti tą krikščionišką imperiją jau nukelia į Indiją. Tai vis buvo ta pati krikščioniška imperija, apie kurią ėjo fantastiškiausiu pasakojimų. Pavyzdžiui, Sir John Mandwill pasako ja matęs kunigą Džianinį sėdint ant tro no ir apsuptą 12 arkivyskupų ir 22 vyskupų. Jo rūmų durys išpuoitos brangiems akmenimis ir dramblio kaulu, langai krištali, stulai iš smeraldo, o salės naktį šviečiamos ne lempomis ar žvakėmis, bet deimantais.

Tūkstanties ir vieno' nakties valstybė. Atvykus į Florencijos Tarybą dviem abisinių vienuoliams iš Jeruzalės Europa vėl sužinojo apie krikščioniškos karalystės esimą Etopijoje.

(b. d.)

TIK LIETUVIŲ SKAITYDAMAS VISKĄ ŽINOSI.

Vieykusių - Zaidnojos - Gaidnojos... veretas dar ir Zvejyba.

JUOKAI

NERA TOKIO DIDELIO PAVOJAUS.

Kapitonas: - Atsargiai eikitės šiame parako sandelyje. Pereltais metais vienas buvo neatsargus ir sudras- kė dvylika žmonių į smotakas. Naujokas: - To niekuomet čia neatstiktis. Kapitonas: - Kodėl neatsitiks? Naujokas: - Čia mes esame tik du.

KURIS PIRMIAU PRADĖJO.

Aš norėčiau, kad tausta parduotum tą šunį. Vakar mano dukte buvo privesta nutraukti savo dainavimo puinoką, nes taustos šuo visą laiką kaukė. - Atsiprašau! Tamstos dukte pirmoji pradėjo.

IŠSISKYRĖLIAI.

Po ilgų ginčų vyras su žmona nutaria persiskirti. - Aš manau, kad vis tik galime persiskirti geruoju, - sako vyras. - Gerai, - atsako žmona, - mes turta padalinšime šiuo susitarimu: tu pasiimsi vaikus, o aš automobilį su šoferiu.

BERGDŽIOS IŠLAIDOS.

- Aš vakar buvau pas d'gone ir man išdėdinti kortas pasakė, kad už nušiesio ištekėsiu. - sako sužadėtinė. - Ir ta naujona man kaštavo 2 litus. - Kokia tu neįmaninė, - pykta šykštokas sužadėtinis, - aš tau būčiau tai nemokamai pasakęs.

KO S SKIRTUMAS?

- Sako, kad briunetės turi švelnesnį būdą, negu blondinės. - Nemanau. Mano žmona pirmą kuvo briunetė, o dabar blondinė ir jokio skirtumo nemastau.

RAŠYTOJU TARPE.

- Tai buvai pas leidėją. Ar paėmė ką iš tavęs? - Taip, paėmė garbės žodį, kad pas jį daugiau nesirodyčiau.

AMBULATORIJOJ.

Gdytojas: - O ar neprisimeni tautą nuo ko skauda šonas? - Ne, neprisimenu. - Tai gal žinai nuo kada bent? - Ogi nuo tuosyk, kai munda susiginčijome su Pipiečiu dėl miklumo ir aš nukritau nuo turniko.

Kas nori karo?

Karas - yra didelė baisenybė. Tai vienas didžiausių žmonių nelaimių. Tokią nelaimę pergyveno pasaulis prieš dvidešimt metų. Kiek tada žuvo žmonių, kiek brangių gerybių buvo sunaikinta - šturpu ir pagalvoti. Neemė šturpas tikrai tų, kurie, kitus karui, gavo gerokai pasipelnę. Tai buvo visų pirma ginklų gamintojai. Tuo metu, kada žmonių kraujas liejosi upėmis, ginklų gamintojų kišenėse upėmis plaukė pinigai, nes visos karinjančios valstybės reikalavo daug ginklų: šautuvų, patrankų, kulkosvaidžių ir kitokių žudymo pabūklų. Karo išvarginti žmonių milijonai troško, kad karas būtų kuogrečiau pabaigtas, tuo tarpu ginklų ir dujų gamintojai kurstė per savo agentus karinjančias valstybes tęsti karą, nes karas buvo jais didžiausias pasipelnymas.

Garsus Vokietijos Krupo fabrikai 1850 metais turėjo iš viso tik šimtą darbininkų, o pasaulinio karo išvakarėse tuose fabrikuose dirbo jau apie 100 000 darbininkų!

Nekitaip buvo ir kitų kraštu ginklų fabrikuose. Visur dirbta išjuvose. Anglijoje dieną ir naktį veikė Vickerso fabrikai, Prancūzijoje - Šneiderio Kreuzoto, Čokoslovakijoje - Skodos, Amerikoje - Du Ponts firma. Pabrėžtina, kad visos šios firmos gamino ginklus ne tik savo kraštams, bet ir kitiems netgi „priešinkos pusės“ kraštams. Pavyzdžiui, Krupo gamintojai ginklai atsirado prancūzų ir anglų rankose, kurie vokiečiai rinklės pildymo vokiečius. Vėl Anglos firmų ginklai, kaip minos ar kas kita, gabenami į viso Vokietijos, kuri su nomažesniu pasisekimu skaudavo anglų ir prancūzų laivus. Trašper tarbant ginklų fabrikantai, nesvarstydami nei sąžinę, nei jokios doros dėsniai, darė tai, kaip jiems buvo patogu. Jie neskirstė karinjančių valstybių į „sąsias“ ir „svetonasias“. Jeigu vežėsi kovojo, tai tik savo turpe dėl peino.

Pasibaigus karui, ginklų gamintojai kuriam laikui, taip sakant „neteko darbo“. Bet neilgam. Nes vos tik nustojo griauti kanulės, o jau Europos padangė ėmė nauktis naujais debestimis. Ką kurį laiką Krupo fabrikai, neleidus Vokietijai turėti daug ginklų, buvo bemaž sustoję. Paėmus valdžia Hitleriui, tie fabrikai, kaip mat atgijo ir dabar vėl dirba dieną ir naktį, ypač paskutiniuoju laikų, pradėjus Vokietijai laisvai, ginkluotis.

Kažin, ar neprisidėjo ginklų fabrikantai, drang su kitais piniguočiais (kapitalistais) prie to, kad nusiginčijimo konferencija, dirbusi per trejus metus, turėjo visiškai užsidaryti, nieko nenoveikus.

Prasidėjus Italijos - Abisinijos karui, ginklų gamintojai yra tuo labai patenkinti ir tikisi gerokai uždirbti.

Galindas.

RESTORANAS IR VALGYKLA.

Skanūs valgiai ir miandagus patarnavimas. Mėnesinis pensjonas, Pietūs ir vakarienės už 18700 tik pas

POVILA RAMANAUSKA

Rua José Paulino, 151, (Bom Retiro) São Paulo.

Margumynai.

KAS YRA BUŪKIS?

Vienas išminčius taip atsakė: Saldžiausias vaisius melės medyje. Vaiko teisė, mylinėliu privilegija, tėvų pareiga ir apsimetelio kaukė. Lūpu perkūnas, kurį lydi akių žaibai. Maistas, kuriuo maitina melišs liepsna. Taikos ženklas nedideliam žemės kare. Klausukas melišs literatūroj. Migdolas, kuris pasotina širdis bada. Nuodonės prologas. Aforizmaus nesibaigianti tema.

ŠIU DIENU MODERNIŠKAS HAREMAS.

Silicijos saloje sukėlė didžiausią sensaciją nepaprastas įvykis vieno turtingiausio italo markizo Bonventūra Čerioti pilyje. Visą laiką toje paslaptingoje pilyje nieko nebuvo, išskyrus du senus markizo tarnus. Člonai niekas nebuvo leidžiamas. Už sunkių geležinių vartų - amfinai ramybė ir tyluma.

Kartą vakare vienas jaunas anglas, praedamas pro tą pilį išgirdo riksmą. Moters balsas šaukė pagelbos. Pasigirdo sudaužto stiklo garsas, o paskui vėl viskas nutilo. Anglas pasukubo apie įvykį pranešti policijai. Netoli pilies buvo pastatyta sargyba. Per kurį laiką policija staiga įsiveržė į pilį ir padarė tu krata.

Apžiūrint policijai rūmus rasta vieno ilka moterų, kurios faktiškai sudarė markizo baroną. Dsi iš tų moterų jau gyveno septyneri metai pilyje. Paskutinioji ta pati, kuri šaukė pagelbos, randasi tenai tik dar vos du mėnesiai.

Pasirodo, kad senas markizas priimanėjo tarnyboje, patarnautojomis, jau nas mergaites ir neatleisdavo daugiau. u. Kiekviena jų gyveno visiškai izoliškai ir nieko nežinojo viena apie kitą.

ta. Kai kurios jau seniai susigyveno su savo likimu ir nepaprastai nustebo pamatę policiją. Kitos protestavo, kėlė triukšmą, bet iš pilies gatvėn nieko nebuvo girdėti. Dabar markizui prokuroras kelia bylą.

Pranešimai.

LIETUVOS KONSULATAS S. PAULO

pateško Stefanija Viršilaite, kilusią iš Kazokiškių parap. Trakų apskrities.

DĖMESIO!

Ši sekmadienį gruodžio 1 dieną 3 val. p. p. Vytauto Didžiojo mokykloje įvyksta „Lithuanijos“ Vila Belos skyriaus susirinkimas. Narius ir prijauniančius prašome atsilankyti.

Valdyba.

LIET. S-GOS BRAZILIJOJ POSĖDIS

įvyksta kitą šeštadienį, gruodžio mėn. 7 d. 4 val. p. p., Lietuvių Namuose, rua Bandeirantes, 92. Visų organizacijų ir mokyklų atstovai prašomi dalyvauti.

Pirmininkas.

IŠLEIDŽIAMIEJI EGZAMINAI.

Šimet lietuvių mokyklų ketvirtojo skyriaus išleidžiamieji egzaminai (lietuvių kalbos) įvyks Vytauto Didžiojo mokykloje Vila Beloje, gruodžio 4 dieną (trečiadienį).

TIK LIETUVY PASISKELBĖS TAMSTA TURĖSI IŠSKELBIMO NAUDA. SKELBIMU KAINOS PRIEMIAUSIOS.

Jaunime, Naujiena!

Sporto S-gos „Lithuania“ Bom Retiro skyrius rengia linksmas SOKIU

VAKARUS

Lietuvių Namų salėje, rua Bandeirantes, 92 š. m. gruodžio 1, 8, 15, ir 29 d. (sekmadieniais) nuo 7 iki 12 val. nakt. Jaunimui proga gražiai praleisti laiką ir pasilinksmiti!

GRIEŽIA „LITHUANIJOS“ DŽAZ - BANDAS.

BAR.-

RUSSO

RUA VICTORIA, 578

Vienintelis Rusu Baras S. Paulo mieste

Visomis dienomis, dalyvaujant geriausiomis rusų kolonijos meno pajėgoms, dainos, baletas, balalaukų orkestras ir kt. Kiekvieną vakarą nuo 8 val. iki 1 val. nakties. Pasilinksminimo vieta lietuvių ir rusų kolonijai.

Brangus skaitytojai.

Per ištisus metus «LIETUVIS» lankė tamstos namus, kas savaitę teikdams daugybę žinių iš Tėvynės — Lietuvos, viso pasaulio, iš vietos. Jame tamsta rasdavo daug įdomių ir naudingų straipsnių apysakų, silėnačių.

«LIETUVIS» buvo tamstos geriausias draugas, patarėjas ir prietelius. Jis nori ir toliau juo būti. «LIETUVIS» neapvils tamstos ir toliau. Jis tikisi, kad ir tamsta, malonūs skaitytojai, jo neapvils! Taigi, nieko nelaukdams siųsk «Lietuvio» prenumeratą 1936 metams.

Ateinančiais metais «Lietuvis» bus daug įdomesnis ir įvairesnis, nes jis turės daug naujų bendradarbių korespondentų bei talkininkų.

1936 met. «Lietuvį» skaitys visi!

Dėmėsio

FELČERIS I. GARLO

Trumpiausiu laiku pagydu užkrečiamas (lyties) odos ir kitas ligas. Apžiūrėjimas ir adatos veitui. Priimu visomis dienomis bile kokią valandą.

VILLA ZELINA.

Bonde nuo Largo da Sô N. 32.

Autobusas nuo seno turgaus.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.
Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.
ARTHUR SCHMIDT
Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
Tel. 4-5576 São Paulo.

DANTISTAS JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 5-4954
Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelela, arba si-darbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta diena ir nakti. —

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoj,
- 5) Menkaičio krautuvėj S. Annoj.
- 6) Citavičiaus krautuvėje V. Zeli-noje.
- 7) Kirilausko krautuvėj, Vila Anastacioj, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“ Redakcijoj visomis dienomis.

DEVĖK GRAŽIUS RŪBUS!

Rūbai gražus-tik tada, kai gražiai pasiūti.

Siuvame sulig naujesių madų ir pigiau negu kitur. Didelis medžiagų pasirinkimas. Darbas garantuotas.

Rua Duque de Caxias 6-A
(prie Sorocabano stoties)

Už apmokamus skelbi-mus Redakcija neatsa-ko.

VILLA ZELINA.

ZEMĖS SKLYPAI BE NUOŠIMČIU ILGAM IŠSIMOKĖJIMUI po 30\$000 mlr. mėnesio. Duodama išsimokėjimui ir statybos medžiaga. Už grynus pinigus žemė su didele nuolaida. Taip pat už grynus pinigus parduodami jau pastatyti ir gerai įrengti namai.

Tikrų žinių gauti galima kreiptis visomis dienomis vietoj — Kontoroj Avenida Zelina, 33.

Karlos Korkiiko.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerntiųjų, vidujinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Bon Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. būto 2-5068.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS.

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, viso kius liūdijimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atstikimuose: Chamadoms ir pilietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Latvų išėjimas į Europą	
Astrida	28. 11. 35.
Exlantier	12. 12. 35.
Macedonier	29. 12. 35.

Kainos pigios.

Parduodame laivakortes pigiausiomis negu kur kitur kainomis. Duodame patarimų visais išievybės klausimais. Negalintiems atvykti į São Paulo į užkla-simus atsakome raštu. Rašyt galima lie-tuviškai arba kuria nors kita kalba.

Darome pinigines perlaidas į Lietuvą. Perkame ir parduodame dolerius ir kitą svietimą valiutą geriausiomis kainomis. Šamados. Patarnavimus greit-tas ir sąžiningas.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Concelção, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbama lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

PASAULY

52 VALSTYBĖS PRISIDĖJO PRIE SUNKI POLITINĖ PADETIS GRAIKIJŲ.

Paskutinės žinios praneša, kad iš 58 valstybių, priklausančių Tautų Sąjungai, 52 prisidėjo prie sankcijų prieš Italiją. Italai deda visas pastangas, kad ekonominės sankcijos jiems komaziariausia pakenktų. Visokiais būdais stengiamasi apseiti su savo gaminiiais ir mažiau pirkti užsieniuose.

ITALU AVIACIJA VĖL PUOLA ABISINIECIUS.

Dabagur apylinkėse italų karo es kadrlė, susidedanti iš penkių lėktuvų, smarkiai atakavo abisiniečius. Padaryta gana daug nuostolių. Su italų aviacija abisiniečiams kovoti labai sunku, nes jie beveik neturi gerų lėktuvų nei ginklų apsiginimui nuo puolimų iš oro.

BRAZILIJOS ĮVYKIŲ ADGARSAI UZSIENIUOSE.

Paskutiniai įvykiai Brazilijos šiaurės estaduose ir Rio de Janeiro iššaukė komentarus užsienio spaudoje. Argentinoje eina gaudai, kad vienas iš vyriausiųjų ruošto Brazilijoj sukilimo vadų esąs Luiz Prestes, žinomas komunistų veikėjas. Vokiečių spauda pažymi, kad Brazilijoj revoliuciją nereta sukelti su Maskvos žinia.

EIGIPTĖ VIS DAR NERAMU.

Nors Egipto vyriausybė ėmėsi griežtų priemonių prieš ekstremistų ir kitokių priešvalstybinių elementų, bet vis dar neramu. Suimta gana daug įvairių asmenų. Daug egiptiečių nesutinka su anglų vedama politika Egipte. Daug riaušių sukėlė Kairo studentai.

UKRAINIEČIŲ TEISMAS LENKIJŲ.

Per Lenkijos ukrainiečių — toristų teismą, kurie kaltinami ministro Pierackio nužudyme paaiškėjo, kad centras buvęs Dancigo mieste. Per šį teismą buvo metama daug kaltinimų Lietuvai ir Čekoslovakijai, kurios, girdi, palakusios slapstis priešvalstybinės organizacijos Lenkijoj.

PRADĖJO VEIKTI UGNIAKALNIS.

Havajų salose pradėjo smarkiai veikti Maunaloa ugniakalnis. Apylinkės gyventojų tarpe viešpatuoja panika. Bijoma didesnių įsivertimų. Tuo tarpu dar didesnių nuostolių nepadarėta.

Graikijos vidaus politinė padėtis vėl pasunkėjo. Stengiamasi sudaryti pastovesnę vyriausybę, paskelbti visą amnestiją politiniams kaliniams ir t. t. Kaip pranešama iš Atenų, kai kurie vyriausybės nariai griežtai priešingi amnestijai. Esą, paleidus politinius kalinius kilsianti revoliucija vaiduje.

ITALU SAVANORIAI.

Italų gyvenančių svetur yra labai daug. Daug italų yra šiaurės ir Pietų Amerikoje. Sąryšy su karu su Abisinija, iš visų kraštų vaziuoja kariuoti daug italų savanorių. Nemažai italų savanorių išvažiuo ir dar tebevažiuoja į Argentinos, Urugvajaus, Brazilijos ir kitur.

GĖRĖJA SANTYKIAI SU VOKIEČIAIS.

Ilgai buvę įtempti Lietuvos su Vokietijais santykiai pradeda jau atslūgti. Vokietijoj pasigirsta ir jau blaivesnių balsų. Laimėjo rinkimus Klaipėdos vokiečiai taip pat pamatė, kad reikėjo prisiekti Lietuvai ir kad ner kitokios išeities kaip tik susiderinti su politine padėtimi.

Nors Lietuva buvo smarkiai vokiečių puolama, bet visa spaudimą ramiai atlaikė ir parodė savo tvirtą nusistatymą bei nepalaužiamą valią. Pastarųjų dienų pasauliniai politiniai įvykiai taip pat smarkiai paveikė ir Vokietijus. Jie pamatė, kad Tautų Sąjunga yra ne tik tošis supratimas, bet ir jėga, kuri pasireiškė sankcijų pritaikimu Italams. Tai jeigu Vokietijai panašiai pulė Lietuvą, tai ji susilauktų tokio pat Tautų Sąjungos valstybių boikoto. Šią suprasdami Vokietijai pradėjo atvėsti nuo iki šiol siektos Klaipėdos avantiūros.

Pašto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai:

V. Bučinskui, J. Bratkauskui, T. Dadvilytei, V. Girėnui, S. Girniui, P. Kiaušui, A. Jaknevičiui, V. Lubiškiui, K. Laučiui, M. Pisarevičienei, J. Pribištui, A. Plečkaitiui, P. Ruzgitei, A. Smarskiui, J. Sakalauskui, K. Šmitui, P. Šukiui, M. Vosyliui, L. Vaičekauskiui, J. Zakarevičiui.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji išpirkę pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

Sukilimas Brazilijoj.

SUKILIMAS RIO DE JANEIRO.

Paskutiniu laiku Brazilijos šiaurės estaduose: Pernambuco, Rio Grande do Norte, Parahyba ir kituose buvo prasidėjęs smarkus judėjimas prieš dabartinę vyriausybę. Įvairiose vietose vis dažniau įvykdavo visokių politinių incidentų ir konfliktų. Lapkričio 24 d. kairiuosiuose šiaurės Brazilijos miestuose sukilo nekurius kariuomenės dalys, su tikslu padaryti perversmą ir įvesti komunistinę diktatūrą. Federalinė vyriausybė padedama vietos estadų vyriausybių, ėmėsi griežtų žygių prieš sukilėlius. Po poros dienų, kaip praneša vietos spauda, sukilėliai visuose frontuose pralaimėjo ir ėmė sklaidytis į visas puses. Legalės kariuomenės dalys užėmė visas vietas. Recife, Natal ir kituose miestuose suimta labai daug asmenų, prisidėjusių prie sukilimo, kurių tarpe yra nemažai aukštųjų valdininkų bei karininkų. Po didelių pastangų šiaurės estaduose pavyko atstatyti tvarką. Dauguma sukilimo vadų suimta. Naujausios žinios praneša, kad šiaurėje beveik visur viešpatuoja tvarka ir ramtis.

Gruodžio 27 d., apie 3 val. ryto sukilo 3 pėstininkų pulkas ir aviacijos mokykla. Sukilėliams malšinti buvo pavartota artilerijos ugnis ir aviacija. Smarkiai nukentėjo 3-jo pulko kareivinės, kurios randasi ant Praia Vermelha. Užmūsta keletas aukštesniųjų karininkų kareivių ir gana daug sužeistų. Su sukilėliais įvyko smarkūs susirėmimai. Tačiau sukilėliai, atakuojami valdžios kariuomenės dalių, greitai turėjo pasiduoti. Daug karininkų ir civilių suimta. Vyriausybė ėmė ir čia griežtų priemonių prieš sukilėlius.

Vietos spaudos žiniomis, ir Rio de Janeiro sukilimą paskelbė ekstremistinis elementas, suagitavęs tam tikslui kairiasis kariuomenės dalis. S. Paulo ir kituose estaduose visiškai ramu. Naujausiomis žiniomis, jau visoje Brazilijoje priešvalstybinis elementas numalšintas ir visur atstatyta tvarka.

Vietos žinios.

LIETUVOS KONSULO PRIĖMIMAS MOKOJE.

Lapkričio 24 d., Dariaus ir Girėno vardo salėje „Viltis“ sąjunga surengė Lietuvos Konsului p. P. Gauciui viešą priėmimą su koncertine programa. Dalyvavo nemažai skaudius viltiečių ir iš apalintų žmonių. Buvo pasakyta keletą kalbų. Kalbėjo ir p. Konsulas, kviesdamas visus prie bendro darbo, pasižadėdamas remti visokią naudingą, lietuvišką darbą kolonijoj. Choras ir solistai padainavo keletą gražių lietuviškų dainų.

N.

ATVYKO IŠ LIETUVOS P. J. STEPONAITIS.

Praeitą šeštadienį atvyko iš Lietuvos p. J. Steponaitis, veilonis Br. Steponaičio brolis. Čia jis veda derybas su viena suomių laivų linija dėl kuno parvežimo į Lietuvą. Taip pat rūpinasi užvesti bylą dėl palikimo išgavimo.

P. J. Steponaitis pasakoja, kad paskutiniame savo laiške, rašytam viena dieną prieš nusizudymą broliui A. Steponaičiui, apie savo mirtį netiko neparąšęs.

APDOVANOTI ORDENAIS.

Lietuvos Respublikos Prezidentas apdovanojo III laipsnio Gedimino orde nu Paracatū miesto prefektą (Minas Geraes estade) Quitinho Vargas, IV laips. Gedimino orde nu advokatą Carlos Tu nes ir Gedimino medaliais Rauli Botelhos ir Osorio Botelhos. Visi minėti asmenys apdovanoti ordenuis ryšy su Prof. Ivanausko misiją 1932 m. Paracatū aplinkėse. Jie labai daug įvairiai padėjo profesorii Ivanauskui jo mokslinei ekspedicijai, kur Minas Geraes estade surinko labai daug vertingų eksponatų ir pargabejo į Lietuvą.

NŪRĪ GABENTI DARBININKUS IŠ LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO DARBAMS.

— Viena didelė S. Paulo kompanija mano pargabenti iš Lietuvos apie 300 šeimų žemės ūkio darbams. Tuo reikala namoma vesti derybas su Lietuvos Vyriausybe. Visas šeimoms kompanija nori pargabenti savo lėšomis.

MŪSŲ SKAITYTOJAMS UZSIENIUOSE

Pranešame gerb. skaitytojams užsieniuose, kad 1936 m. „Lietuvio“ prenumeratos kaina iš Brazilijos į Lietuvą ir kitas šalis žymiai sumažinta.

Į Lietuvą „Lietuvis“ kainuoja viensiems metams tik 6 litus, arba 15 milireisų. Į Ameriką 1 doleris; į Argentiną 3 pezai ir į Urugvajų 2 (Urugvajaus) pezai. Iš Brazilijos užsakant į Lietuvą ir kitas Europos šalis metams 15 milireisų, pusmečiui 8 milireisai. Į Šiaurės ir Pietų Amerikos valstybes metams 12 milireisų, pusmečiui 6 milireisai.

Lietuvoje „Lietuvj“ galima užsisakyti per DULR Akademiją Skyrių, Nepriklausomybės Aikštė Nr. 3 Kaunas. Pinigus siųsti galima to skyriaus vardu, pažymint, kad jie siunčiami „Lietuvio“ prenumeratui.

Iš visų kitų kraštų pinigus (kad ir vietos valiuta) siųsti šiuo adresu:

„Lietuvis“ caixa postal 1764
S. Paulo, Brazilija.

RUSU BARUI

Rua Victoria, 578 reikalingos padavėjos (carsonetės). Sąlygos geros. Kreiptis pas Baro savininką visomis dienomis.

„Lietuvio“ prenumerata papiginta!

1936 metams „Lietuvis“ į Lietuvą ir užsienį kainuoja tik 15 milireisų (6 litai), pusmečiui 8\$000 (3 litai). Į Pietų ir Šiaurės Ameriką: metams tik 12\$000, pusmečiui 6\$000. Pasiskubinkit užsakyti „Lietuvj“ savo giminėms bei draugams į Lietuvą, Argentiną, Šiaurės Ameriką ir kitur. Suteiksit jiems didelį džiaugsmą!

„Lietuvio“ adresas:
Caixa postal 1764 S. Paulo — Brazilija.

DĖMESIO!

Brangus Jaunime, neužmiršk, kad B. L. J. s-gos „Viltis“ B. Retiro sk. š. m. gruodžio mėn. 14 d., ant rua Ribeiro da Lima Nr. 17-A, rengia visų taip senai laukiamą

Vieša Koncerta.

Koncerto programa labai įvairi: solo, duetai, kvartetai ir mišrus choras.

Tad nei vienas nepraleiskit šios puikios progos, pasiklausyti gražių lietuviškų dainų, o vėliau linksmai pasišėktit, grojant „Vilties“ dūdų orkestru.

Pradžią: 8,30 val. pabaigą 4 val. ryto.

Tik nepamirškite antrašo: rua Ribeiro da Lima nr. 17-A, 2 aukštas. (Prie pat „Luz“ sodo).

